

Azaroa bidean

**Miren Azkarate
Badiola**

Azaroaren 3an nire amonaren urtebetetze eguna zen, 90 urte beteko zituen duela bost urte hil ez balitz. Ni, Palentziako Dueñas espetxean ninduten preso, Euskal Herritik 300 kilometrora. Egun hartan ez nuen asmorik amari deitzeko, baina zerbaitek esan zidan egiteko. Nire urtebetetzearen hurrengo eguna zen, martxoaren 10a...Ezin izan nion agur esan hezi ninduen pertsonari, berarekin bizitza osoan bizi izan nintzen amona kuttunari. Berri tristea eta ezin etxekoekin egon.Azaroaren 20an nire lehen iloba jaio zen. Oraingo honetan, Leon-go Mansilla de las Mulas espetxean ninduten preso, etxetik 400 kilometrora. Ezin izan nion kaixo esan nire bizitzan sartu berri zen txikiari. Berri pozgarria eta ezin etxekoekin ospatu!

Zenbat une on zein txar lapurtu dizkigute? Azaroari dagozkion bi egun seinaltatu besterik ez dira aipatutakoak. Orotara, hainbeste egun eta momentu dira lapurtutakoak, ezingo nituzkeela zerrendatu. Azaroa ere kezka hilabetea zen niretzako. Eguraldi txarra ate joka dagoen hilabetea da eta astebururo bisitan zetozen lagun eta senideengatik kezka areagotu egiten zitzaidan. Beti zegoen beldurra zen, urtaroak ez zuen axola, baina neguan areagotu egiten zen. Dispersiorik ez balego, arriskua izugarri gutxituko zen! Hilabete honetan, ileak puntan jarri dizkidan bideo bat ikusi dut dispersioa hizpide duena. Bere ahizpa auto istripuz galdu zuen emakume ausart baten hitzak biltzen dituen bideoa. Dispersioak eraildako neska gazte baten adibidea. Disper-

tsioa existituko ez balitz gertatuko ez zen heriotza. Politika anker hau diseinatu eta martxan jarri zutenetik, hamasei izan dira dispersioak eta ondorioz bere arduradun politikoei erail dizkiguten senide eta lagunak. Aitortzarik izan ez dutenak azaro honetan ere. Besteoi hainbeste exijitzen diguten horien aitortzarik eta salaketarik gabe. Beti iruditzen izan zait txalogarria lagun eta senideen baldintzarik gabeko maitasuna. Berdin du non, berdin du zein eguraldi, berdin du zein baldintzatan, oztopo guztien gainetik, astebururo bidean. Duintasun osoz, burua gora, gehientsuenetan irribarrez eta sekula umorea galdu gabe. Beti maite duenaren alboan. Eta ezer eskatu gabe trukean. Nik behintzat ezingo diet sekula guztiz eskertu egindako guztia. •

Ba al dago ezkerrik?

Antton Izagirre

Donald Trumpek Ameriketako Estatu Batuetako hauteskundeak irabazi berri dituen honetan, eskuina mundu mailan indartzen ari ote den eztabaida, kezka eta beldurra hedatu dira hedabideetan eta iritzia publikoan. Izan ere, muturreko eskuinak eskuin moderatua on bihurtzen du, Hillary Clintonekin gertatu den moduan. Eskuinaren eta ezkerren arteko eztabaida eta konfrontazio klasikoa ezabatu du bien arteko lehiak Ameriketako Estatu Batuetan, eskuinaren eta are eskuinagoaren arteko eztabaida eta lehia politikoa plazaratuz, fenomeno hori mundu mailako bihurtzeko helburuaz, belaunaldi berrien begiradetan betikotzeko arriskuarekin. Ondoren gauza bera gerta liteke, gertatzen ari da, Europan ere, Frantzian, Alemanian, Espainian... Epe ertaineko eta hurbileko etorkizunari begira, eskuinaren gailentzeak, ondorio

larriak eragiten dizkio ezkerriari: ia desagertzeraz edota eragin eskaseko posizioetara eramaten ez duen kasuetan, ezkerre agintera iristen denean, bere ohiko posizio ideologikoak eta praktikak aldarazten dizkio eta eskuinarenak izan diren neurriak hartzeraz eramaten du. Hori gertatzen ari da, esate baterako, Frantzian agintean den alderdi sozialistarekin, mundu sinkalarekin eta langile interesekin erabat oлдartuta dagoena. Edo Espainian alderdi sozialistan gertatzen ari dena ez al da eskuinaren lorpena? Ikusiak ikusita, galdetu beharko dugu, non da ezkerre? Edo, ba al dago ezkerrik? Posible al du ezkerrek boterera iristea? Edo, iritsiz gero, posible al du ezkerreko politikak gauzatzea? Txikira jokatzaz, geurera etorriaz, posible al da aldaketak ezkerreko norabidean jartzear?

Nafarroan aldaketaren gehiengoa dago agintean. Euskal Autonomia Elkargoan ezkerreko alderdiek gehiengoak osatzeko aukerak eraiki dituzte. Baina irakurri berri dugu Euskal Herrian indar handia duen sindikatu bateko ordezkari nagusiaren iritzia zein den: alderdi guztiak, ezkerrekoak barne, eta haien diskurtsoak eta erabakiak, neoliberalismoaren zakuan sartzen ditu. Ezker politikoa eta sindikalgi gintza aurrez aurre jarri nahi izateak, ez ote dio mesede egiten eskuinari? Eztabaidak espazio komunak behar dituen honetan, ez al dago lekurik elkarlanerako? Sindikalismoak, kasu guztietan, konfrontazio esparru izan behar ote du? Alderdiek, sindikatuek, beste eragile sozialek osaturiko euskal ezkerrek badu eraikuntza prozesuan akordioetara iristeko premia, baina mesianismoa gabe. •